

Posudek na rigorózní práci Mgr. Heleny Krejčířové
na téma:

Diagnostika Aspergerova syndromu
(Ověřovací studie české veze ASSQ a ASAS)

Práce má 198 stran včetně příloh.

O užitečnosti předkládané práce není pochyb. Téma autismu, respektive pervazivních vývojových poruch se za posledních 20 let stává intenzivně diskutovanou a odborníky sledovanou.

Aspergerův syndrom včasnou diagnózou a následnou péčí má poměrně dobré možnosti z hlediska zlepšení kvality života.

Je pozitivní, že autorka si za cíl své práce zvolila přeložit a ověřit dva screeningové dotazníky- Skandinávský dotazník ASSQ a Australskou škálu ASAS (které jsou v zásadě obsahem již obhájené diplomové práce).

Předkládaná práce je velmi rozsáhlá (nadstandartně pro rigorózní práci). Statisticky a graficky přehledně zpracovaná.

Obsah práce tvoří tradiční dělení na teoretickou a praktickou část.

Kromě kapitol Diagnostické kritéria a klinický obraz Aspergerova syndromu, Prevalence a poměr mezi pohlavím, Etiologie, Komorbidita, jsou odborně cenné kapitoly: Modely podstaty autismu a Diferenciální diagnostika. Autorka srozumitelně zpřehlednila nejdůležitější koncepce podstaty autismu, čímž také dokladuje, že autismus má různé příčiny a projevy a je těžko rozpoznatelný a ještě hůře diagnostikovatelný.

V další kapitole Diferenciální diagnostika v rámci autistického spektra jsou uváděna kritéria, podle kterých lze rozlišit atypický autismus, desintegrační poruchu v dětství, přechodné autistické syndromy a Aspergerův autismus.

Kapitola Screeningové a diagnostické metody zaměřené na pervazivní a vývojové poruchy je velmi dobře koncipovaná, podle jednotlivých běžně užívaných vývojových period. Vysoce hodnotnou a pro praxi využitelnou je subkapitola Přehled nejužívanějších posuzovacích škál a Přehled strukturovaných rozhovorů, i přesto, že nejsou adaptované na naši populaci. Proto neocenitelný, praktický význam má druhá, empirická část práce, která se zabývá ověřováním screeningových dotazníků.

Závěr velmi precizně uváděné analýzy statistických ukazatelů- reliability a validity je, že obě metody pro screening Aspergerova syndromu a vysoce funkčního autismu lze dobře použít na včasné zachycení dětí, které mají potíže v sociálních vztazích. Autorka dotazník doporučuje používat nejen v rámci depistáže v klinické praxi, ale i pro sledování postupů terapie, což je dalším pozitivem práce.

Předloženou práci hodnotím vysoce pozitivně, jak v teoretické části, kde autorka dokázala přehledně uvést vše dostupné k problematice diagnostiky Aspergerova syndromu (uvádí kolem 170 literárních titulů, převážně cizojazyčných). Škoda, že opomněla diplomové práce k tomuto problému na naší katedře.

Protože práce je zpracovaná na nadstandartní úrovni, nabízí se otázka, zda téma nebylo zpracované v rámci širšího výzkumného projektu (v případě pozitivní odpovědi, bylo vhodné tuto informaci uvést v práci).

Práce vysoce překračuje nároky kladené na rigorózní práce a doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby.

V Praze 22.3 2006

Eva Drlíková

